

**OPRACOWAŁA:  
KAPROŃ ANETA  
PIOTROWSKA ELŻBIETA**

**PROGRAM PROFILAKTYKI  
ZJAWISK JEDNOSTKOWO I SPOŁECZNIE NIEPOŻĄDANYCH  
BURSY SZKOLNEJ  
W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM**

**WRZESIEŃ 2014 r.**

**Program profilaktyki zjawisk jednostkowo i społecznie niepożądanych** skierowany jest do wychowanków Bursy Szkolnej. W bursie realizowana jest przede wszystkim profilaktyka pierwszorzędowa, której zadaniem jest przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie procesu wychowania oraz identyfikacja osób będących w grupie podwyższonego ryzyka. W przypadku rozpoznania wychowanków z grupy drugiej i trzeciej *Zespół wychowawczy* kieruje takie osoby do współpracujących z nią placówek, przede wszystkim do Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej w Stargardzie Szczecińskim oraz do poradni specjalistycznych.

#### **CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI:**

1. Przygotowywanie młodego człowieka do dokonywania wyborów nieprzynoszących szkody ani jemu samemu, ani innym.
2. Wspieranie samorozwoju dzieci i młodzieży - kształtowanie ich systemu wartości.

#### **ABY OSIĄGNĄĆ WW. CELE BURSA - REALIZUJĄC RÓŻNORODNE PRZEDSIĘWZIĘCIA - BĘDZIE:**

- promować zdrowy, aktywny tryb życia,
- informować wychowanków o skutkach palenia papierosów, używania alkoholu, narkotyków, zachowań agresywnych,
- eliminować wulgaryzmy, propagować kulturę języka,
- wypracowywać umiejętność podejmowania właściwych decyzji,
- kształtować odpowiedzialność za ochronę zdrowia własnego i innych,
- uczyć umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- ćwiczyć zachowania asertywne, empatię,
- wspierać rozwój fizyczny i intelektualny,
- uczyć efektywnego spędzania wolnego czasu,
- rozwijać zainteresowania wychowanków,
- wzmacniać poczucie własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości,
- ćwiczyć umiejętność komunikacji, wyrażania własnych opinii, przekonań i poglądów,
- ćwiczyć umiejętność kontroli emocji,
- uczyć sposobów rozwiązywania problemów,
- kształtować postawy tolerancji, szacunku do drugiego człowieka,
- wspierać relacje rodzic – wychowanek – wychowawca, w celu tworzenia właściwego klimatu bursy, zapewniającego podmiotowość i bezpieczeństwo wychowanków,
- rozwijać umiejętności wychowawcze rodziców (pedagogizacja rodziców),
- wzbudzać świadomość odczuwania własnych nastrojów, emocji oraz pomagać w formułowaniu (nazywaniu) ich.

#### **PROGRAM REALIZOWANY JEST W OPARCIU O NW. STRATEGIE:**

- **informacyjną** – jej celem jest dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienia dokonywania racjonalnych wyborów,
- **edukacyjną** – jej celem jest udzielanie pomocy w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenie sobie ze stresem, samoprezentacji, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom otoczenia),
- **sytuacyjną** – jej celem jest symulowanie lub wykorzystywanie już istniejących okoliczności, przypadków dla potrzeb wzbudzenia odpowiednich emocji, kształtowania empatii lub też skłaniania wychowanków do refleksji.

CELE  -1-	ZADANIA  -2-	FORMY REALIZACJI  -3-	OSOBY ODPOWIEDZIALNE  -4-	CZYNNIKI WSPOMAGAJĄCE  -5-	TERMINY REALIZACJI  -6-
<p><b>ZAPOBIEGANIE UZALEŻNIENIOM OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH, ODURZAJĄCYCH, W TYM ZATRUCIOM DOPALACZAMI</b></p>	<p>Stałe podnoszenie kwalifikacji wychowawców z zakresu profilaktyki uzależnień wśród młodzieży, w tym używania przez nich dopalaczy.</p>	<p>Organizacja rad szkoleniowych, warsztatów z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzonych przez specjalistów.</p>	<p>dyrektor</p>	<p>PODN ZCDN KPP</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Trafne diagnozowanie zjawiska nadużywania substancji psychoaktywnych przez młodzież, w tym dopalaczy.</p>	<p>Studiowanie literatury zagadnienia.  Stała obserwacja ukierunkowana na zjawiska związane z uzależnieniami.</p>	<p>wychowawcy</p>		<p>cały rok</p>
	<p>Zapoznanie wychowanków z istotą i konsekwencjami uzależnienia od substancji psychoaktywnych, w tym zatrucia dopalaczami.</p>	<p>Realizacja programu profilaktycznego przeciwdziałania narkomanii pn. „<b>Moje życie, mój wybór</b>”.  Rozmowy indywidualne. Pogadanki. Dyskusje.</p>	<p>Anna Seredyńska Aneta Kaproń</p>		<p>09.2014 r. - 03.2015 r.</p>
	<p>Uświadomienie konsekwencji zdrowotnych i prawnych związanych z nadużywaniem, posiadaniem i rozprowadzaniem środków psychoaktywnych.</p>	<p>Rozmowy indywidualne. Rozmowy grupowe. Pogadanki. Prelekcje. Gazetki tematyczne. Przekazywanie materiałów informacyjnych (broszurki, ulotki, książki).</p>		<p>KPP Poradnia Leczenia Uzależnień PPP Monar Biblioteka bursy</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Kształtowanie właściwej postawy wobec zjawiska uzależnień wśród młodzieży.</p>	<p>Rozmowy indywidualne. Warsztaty. Drama. Rozmowy grupowe. Kierowanie do specjalistycznych instytucji.</p>	<p>wychowawcy</p>	<p>PPP Poradnia Leczenia Uzależnień MONAR Klub Abstynenta „Ala”</p>	<p>cały rok</p>

-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-
	<p>Wsparcie osób uzależnionych i współuzależnionych.</p> <p>Zapoznanie wychowanków z istotą i konsekwencjami uzależnienia od substancji psychoaktywnych.</p>	<p>Zajęcia w grupach terapeutycznych</p> <p>Rozmowy indywidualne. Udzielanie informacji nt. możliwości podjęcia terapii.</p> <p>Rozmowy indywidualne. Dyskusje w grupach. Prelekcje prowadzone przez specjalistów.</p> <p>Dostarczanie materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, plakaty, książki). Konkursy plastyczne i sportowe. Gazetki tematyczne. Organizacja „Dnia bez papierosa:</p>	<p>psychoterapeuci z Ośrodka Psychoterapii i Szkoleń „Pracownia”</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>Aneta Kaproń</p>	<p>Ośrodek Psychoterapii i Szkoleń „Pracownia”</p> <p>PPP Poradnia Leczenia Uzależnień MONAR Klub Abstynenta „Ala”</p> <p>Klub Abstynenta „Ala” KPP PPP, Poradnia Leczenia Uzależnień</p>	<p>do ustalenia</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>04.2015 r.</p>
	<p>Organizacja czasu wolnego wychowanków w sposób aktywny i atrakcyjny.</p>	<p>Realizacja programu profilaktycznego <b>„Sport jako element wychowania”</b> Organizowanie zajęć sportowych, turniejów.</p> <p>Funkcjonowanie biblioteki w bursie i salki komputerowej. Organizowanie imprez kultywujących tradycje w bursie.</p> <p>Organizowanie wyjść do muzeów, kin.</p> <p>Organizowanie wycieczek jednodniowych.</p> <p>Organizowanie konkursów tematycznych.</p>	<p>Antoni Guzik</p> <p>wychowawcy</p>	<p>ZS nr 2</p> <p>Kino studyjne w Szczecinie, Muzeum i SCK w Stargardzie Szczec.</p>	<p>cały rok</p> <p>wg repertuaru</p>

-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-
<p><b>PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA – UŚWIADAMIANIE WSZELKICH KONSEKWENCJI ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH MŁODZIEŻY</b></p>	<p>Zapoznanie młodzieży z zagadnieniem stresu, jego objawami i uwarunkowaniami. Zwrócenie uwagi młodzieży na pozytywne i negatywne skutki stresu. Uczenie młodzieży radzenia sobie ze stresem, kontrolowania go i wykorzystywania jako stymulatora do działania.</p> <p>Uświadamianie młodzieży <b>rodzajów zachowań ryzykownych</b>: przypadkowe kontakty seksualne, współżycie seksualne bez zabezpieczeń, eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi, zachowania brawurowe: skoki do wody, prowadzenie samochodu, motoru w stanie nietrzeźwym lub z nadmierną prędkością, itp. oraz ich <b>konsekwencji</b>.</p> <p>Kształtowanie właściwego postrzegania własnego ciała i jego akceptacji jako ważnego czynnika w budowaniu poczucia własnej wartości</p> <p>Uświadomienie szkodliwości fast foodów i żywności wysoko przetworzonej, skutków zdrowotnych, ekonomicznych i społecznych bezkrytycznego przyjmowania przez młodzież lansowanych trendów i super diet, wpływu stresu na przemianę materii, zapoznanie z zasadami doboru produktów żywieniowych w codziennej diecie.</p>	<p>Realizacja programu profilaktycznego pn. <b>„STRES – przyjaciel czy wróg?”</b> Warsztaty, pogadanka, prezentacja multimedialna.</p> <p>Dostarczanie materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, plakaty, książki), rozmowy indywidualne i grupowe.</p> <p>Prelekcja „Bezpieczny przejazd”. Zajęcia grupowe.</p> <p>Realizacja programu pn. <b>„Wpływ reklamy na dzieci i młodzież”</b>. Film, dyskusja, prezentacja multimedialna.</p> <p>Realizacja programu pn. <b>„Wiem, co jem – Akademia Zdrowego Żywienia”</b> Warsztaty, dyskusje, filmy, prezentacja multimedialna.</p>	<p>Iwona Samolak</p> <p>wychowawcy</p> <p>Elżbieta Piotrowska</p> <p>Agnieszka Ditrych</p> <p>Alicja Koźlik, Renata Kamińska</p>	<p>Polskie Linie Kolejowe w Szczecinie</p>	<p>02.2015 r.</p> <p>cały rok</p> <p>22.10.2014r.</p> <p>11.2014 r. 01.2015 r.</p> <p>11.2014 r.</p>

	<p>Rozwijanie praktycznych umiejętności samodzielnego przygotowywania przez młodzież zdrowych posiłków.</p> <p>Uświadomienie młodzieży szkodliwości głośnego słuchania muzyki na słuch człowieka.</p>	<p>Koło kulinarne „Ugotowani”.</p> <p>Realizacja programu dot. walki z nadmiernym hałasem: „Ciszej, proszę”.</p>	<p>Alicja Koźlik</p> <p>Dorota Ziemak Anna Sereżyńska</p>		<p>raz w miesiącu</p> <p>11.2014 r. 02.2015 r. 04.2015 r.</p>
<b>ZAPOBIEGANIE KRADZIEŻOM</b>	<p>Kształtowanie pozytywnych postaw moralnych i społecznych.</p> <p>Uświadamianie konsekwencji prawnych przywłaszczenia cudzego mienia.</p> <p>Organizowanie bezpiecznego pobytu wychowanków w bursie.</p>	<p>Rozmowy indywidualne i w grupach. Pogadanki</p> <p>Prelekcje prowadzone przez specjalistów nt. konsekwencji prawnych kradzieży.</p> <p>Rozmowy indywidualne</p> <p>System monitoringu wizyjnego w bursie.</p> <p>Odpowiedzialność portiera bursy za klucze do pokoi i ich ewidencjonowanie.</p> <p>Ewidencjonowanie kluczy, osób odwiedzających wychowanków, dyżur główny wychowawców, prowadzenie ewidencji wyjść młodzieży z placówki.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy.</p> <p>wychowawcy</p>	KPP	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p>
<b>ZAPOBIEGANIE PRZEDWCZESNEJ INICJACJI SEKSUALNEJ</b>	<p>Uświadamianie wszelkich konsekwencji przedwczesnej inicjacji seksualnej.</p>	<p>Realizacja programu edukacyjnego pn. „<b>Ja, kobieta, Ja, mężczyzna. Kształtowanie świadomości seksualnej, zdrowotnej i fizjologicznej.</b>”</p> <p>Rozmowy indywidualne. Dyskusje. Pogadanki.</p>	<p>Renata Kamińska</p>		<p>cały rok</p>

-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-
<b>ZAPOBIEGANIE ZACHOWANIOM SUICYDALNYM</b>	Kształtowanie empatii u młodych ludzi oraz budowanie wzajemnego zaufania. Obalanie stereotypów dotyczących samobójstw.	Realizacja programu profilaktyki <b>zachowań suicydalnych.</b>	Aneta Kaproń		09.2014 r. 03.2015 r.
<b>PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY WŚRÓD WYCHOWANKÓW,</b>  <b>PRÓBY ELIMINOWANIA ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH I PRZEMOCY WŚRÓD MŁODZIEŻY, KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI W WYBORZE POSTAW BEZ PRZEMOCY I AGRESJI WOBEC INNYCH</b>	Uczenie radzenia sobie z emocjami wywołującymi agresję.  Wzmacnianie poczucia własnej wartości. Kształtowanie postaw empatii wobec krzywdy innych. Uświadamianie własnych praw i uczenie szanowania praw innych. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje czyny.	Praca indywidualna  Realizacja programu profilaktycznego pn. „ <b>Stop agresji i przemocy!</b> ” Praca grupowa (burza mózgów, drama, grupy zadaniowe).  Zajęcia grupowe, warsztaty, dyskusje, rozmowy indywidualne	wychowawcy  Elżbieta Piotrowska  wychowawcy		cały rok  11.2014r. 03.2015r.  cały rok
<b>ZAPOBIEGANIE RYZYKOWNYM ZACHOWANIOM WYCHOWANKÓW W CZASIE PRACY NA KOMPUTERZE I W INTERNECIE</b>	Poszerzenie wiedzy na temat uzależnień od komputera i Internetu całej społeczności bursy	Spotkania (pogadanki) z młodzieżą, praca w grupach, dyskusja.  Realizacja programu profilaktycznego pn. „ <b>Bezpieczeństwo w sieci internetowej</b> ”.	wychowawcy  Piotr Gorszkowski		11.2014 r. 02.2015 r.  10.2014r.
<b>UŚWIADOMIENIE ZALET I WAD KORZYSTANIA Z KOMPUTERA I INTERNETU</b>	Postępowanie w konkretnych przypadkach i stosowanie formy pomocy. Kształtowanie dystansu i postaw krytycznych wobec wpływu mediów na świadomość wychowanków.	Egzekwowanie przestrzegania regulaminu korzystania z sali komputerowej.  Kontrola w sali komputerowej: - stanu technicznego sieci komputerowej, - porządku w sali, - bezpieczeństwa (programy antywirusowe, bezpieczne strony itp.)	wychowawcy  specjalista		cały rok  08.2014 r. 02.2015 r.

-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-
<b>KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI PRAWNEJ MŁODZIEŻY I POSTAWY ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SWOJE POSTĘPOWANIE W KONTEKŚCIE OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA</b>	<p>Uświadomienie potrzeby normowania współżycia społecznego poprzez prawo i wynikające z niego obowiązki jednostki.</p> <p>Przygotowanie do szkolenia w zakresie RMB, przepisów bhp i ppoż.</p> <p>Prowadzenie „Prawoteki” na stronie internetowej Bursy Szkolnej.</p> <p>Wzbudzanie krytycznej refleksji nad własnym stosunkiem do obowiązującego prawa.</p> <p>Wzbudzanie refleksji nad zagadnieniem wolności, w tym wolności osobistej.</p> <p>Zmotywowanie do podjęcia decyzji o chęci przestrzegania wewnętrznego prawa bursy.</p>	<p>Realizacja programu edukacyjno-profilaktycznego pn. „<b>Moja wolność kończy się tam, gdzie zaczynają się twoje prawa</b>”.</p> <p>Rozmowy indywidualne i w grupach.</p>	<p>Alicja Koźlik Renata Kamińska Iwona Samolak</p> <p>wychowawcy</p> <p>Aneta Kaproń Agnieszka Ditrych</p>		<p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>na bieżąco</p>
<b>PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKU LEKCEWAŻENIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO</b>	<p>Motywowanie do systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne.</p> <p>Współpraca ze szkołami, do których uczęszczają wychowankowie bursy.</p>		<p>wychowawcy</p>		<p>cały rok</p>



## EWALUACJA PROGRAMU

### 1. Założenia metodologiczne ewaluacji.

LP.	METODA DIAGNOSTYCZNA	TECHNIKA	NARZĘDZIE	TERMIN REALIZACJI	UWAGI
1.	sondaż diagnostyczny	ankieta	kwestionariusz ankiety	co roku przez 3 kolejne lata szkolne: 2014/2015 2015/2016 2016/2017	ewaluacja realizowanych programów tematycznych
2.	analiza dokumentów			co roku przez 3 kolejne lata szkolne: 2014/2015 2015/2016 2016/2017	analiza dzienników zajęć wychowawczych
3.	analiza dokumentów			rok szkolny 2016/2017	ewaluacja całościowa

2. Sformułowanie **problemu głównego i szczegółowych** (do ewaluacji całościowej).

L.P.	PROBLEM GŁÓWNY	PROBLEMY SZCZEGÓŁOWE	WSKAŹNIKI
1.	Jakie jest <b>poczucie bezpieczeństwa wychowanków w bursie</b> – w kontekście zjawisk patologicznych ?		Treści zawarte w dokumentach pedagogicznych (np. decyzje o karach wychowawczych, badania diagnostyczne itp.).
2.	Jakim <b>zjawiskiem patologicznym</b> występującym w bursie zapobiegał program profilaktyki?		
3.	Jaki jest <b>stopień nasilenia zjawisk patologicznych</b> wśród młodzieży bursy?		

3. Analiza uzyskanych wyników. **Interpretacja.**
4. Sformułowanie **wniosków w postaci konkretnych działań**, mających na celu sukcesywne zmniejszanie zachowań niepożądanych społecznie wśród młodzieży.